

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Re pošti prejemnik velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemnik, velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl.

8 gl. za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) prejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 72.

V Ljubljani, v sredo 29. marca 1893.

Letnik XXI.

Resolucije katoliškega shoda — in papežev jubilej.

(Dalje.)

14. Organizacija.

Da izvedemo svoje sklepe, potrebujemo organizacije. Kaj je biti brez organizacije, videli smo pri zadnjih deželnozborskih volitvah. Sami nismo vedeli, pri čem smo. — Kaj stori organizacija, pokazalo se je, kaj čez dve leti pri državnozborskih volitvah. Imeli smo takrat že katoliško politično društvo.

Toda organizacije je še vedno premalo. Organizacije je veliko premalo. Organizacije je povsod premalo. V Ljubljani sami je premalo organizacije. Vsa v svojem kotu tuhta in študira. In dobra misel posameznika, ker nima podpore od drugod, usahne in zamre.

Nalogo, organizacijo izvesti, ima in organizacija že sama na sebi je — „slovenski katoliški odbor“. Prevažna točka, katera zaključuje resolucije prvega slovenskega katoliškega shoda. Ta ima zagotoviti izvršitev drugih sklepov, nadaljevati misel katoliškega shoda in pripravljati na drugi. Stalna komisija drugega in izvrševalni odsek prvega katoliškega shoda.

Obetal se nam je menda kmalu zopet drugi slovenski katoliški shod. Se bomo li z enako gorečnostjo sošli in v istem navdušenju zborovali? To je odvisno od uspehov prvega shoda. In ti so odvisni največ od izvrševalnega odseka njegovega. Njemu veljajo prav posebno naše besede. Osnovale se je — ne zamerite, gospodje, bili ste nekoliko počasni — zdaj vzbujaj in koncentruj vse naše moči, vodi in nadzoruj naše delo!

Pravite, da se nam preveč mudi, da sanjarimo in previsoko segamo? — Besede same nas ne morejo izveličati, ne zadovoljiti. Storimo, kar moremo; storimo, prej ko moremo. Pozno smo se spoznali; mnogo zamudili. Liberalizem se je zajedel že glo-

boko in se zjeda vedno globlje v naš narod. Če je res, da dvakrat dá, kakor hitro dá, dvakrat stori, kdor brž stori.

15. Očetov god.

Kaj pa vendar hoče naš napis „Resolucije katoliškega shoda — in papežev jubilej“. Kdaj bo o tem kaj govora in kaj imata ta dva med seboj?

Srečno smo dospeli do leta 1893. Željno smo ga pričakovali. S skrbjo smo se ozirali zadnja leta večkrat tje proti Rimu na očeta našega, Leona, če mu morda ne bodo že opešale moči v hudem boju, ki ga v sivi svoji starosti bije s peklenskimi vrtni, in zdihovali na tihem: Dominus conservet eum et vivificet eum. . . . Izpolnile so se nam srčne želje; Bog ga je ohranil. 1893. leto je tu — papežev jubilej — očetov god. To je praznik katoliške cerkve, praznik — katoliške ideje. To leto naj se pojavi v vsem svojem veličastvu zopet ideja katoliška. Svet naj zvé, da smo katoličani še na svetu, da neporušena in čila kakor nekdanje čase vsem bojem vskjub še vedno stoji sveta katoliška cerkev!

Zelali smo že davno, da bi bil naš katoliški shod — slovesen pojav katoliške ideje med Slovenci — leta 1893. v proslavo papeževga jubileja. Bil je 1892. leta; — čim prej, tem bolje. Proslaviti papežev jubilej moramo pa kako drugače.

Mnogi odbori za slavnostno praznovanje škofovske petdesetletnice so si stavili tudi nalogo, pospeševati snovanje katoliških društev, dobrotelnih zavodov, sploh naprav, ki bodo gojila in utrjevala katoliško zavest in katoliško življenje. Kdo ne vé, da sv. oče sam to najsrčneje želi? Ustrezimo tudi mi, kolikor moremo, tej želji njegovi. Praznujmo in proslavimo njegov častiti jubilej s — katoliškim dejanjem! In kar smo 1892. leta sklepali, to 1893. z gorečnostjo izvršujmo. Komur srce bije za katoliško stvar, razgrej se ob tej preveseli priliki, prihiti in daruj dobre volje in denarja,

če nič, pa — moli! Če je res kako navdušenje v nas, pokažimo, da katoliška ideja več premore v nas, kakor da le živio vpijemo!

Kako so sv. očetu na srcu verske šole! V spomin njegovega jubileja začne naj se že letos — če tudi skromno v početku — z učiteljskim semeniščem; v spomin njegovega jubileja postavi naj se podlaga ideji Hrenovega spomenika — katoliški gimnaziji. — Leon — sam učenjak — kako pospešuje vedo, kako blagoslavlja katoliške časnike in časnikarje! V spomin njegovega jubileja ustanovi naj se vednostno in umetniško društvo, osnuje naj se časniški in knjižni odbor. — Kaj je „delavskemu papežu“ bolj pri srcu, kakor srečna rešitev zamotanega socialnega vprašanja? V spomin njegovega jubileja snujejo naj se delavska in rokodelska društva po vseh krajih, kjer je potreba.

Raztegnimo katoliško gibanje čez vso zemljo slovensko! Katoliška politična društva naj prirejajo shode po raznih krajih in naj se množé. Ljudstvo mora vedeti, da je katoliško, in vedeti mora, kaj se to pravi, pa tudi — sami moramo vedeti. Zalibog, še vedno premalo katoliške zavesti! — Pred vsem poživimo katoliško življenje! Vedno bolj sili v nas pogansko življenje in mi tega — niti ne čutimo. Posvetimo sebe, posvetimo ljudstvo! Kar služi temu namenu, tega se ne strašimo: misijoni, bratovščine, stanovske družbe, farne knjižnice. Razširjati in voditi tretji red v pristnem duhu sv. Frančiška, bo gotovo po želji sv. očeta — tretjerednika. In ako je res, kar smo brali, da bo sv. oče ob tej slovesni priliki povabil razkolnike k združenju z Rimom, kaj je bolj prav, kakor da razširjamo njegove preblage namere z molitvijo — z razširjanjem pozabljenih bratovščin sv. Cirila in Metoda?

Najsrčnejša želja sv. očeta pa je brez dvojbe, kar izraža v svojem geslu „ut omnes unum sint“,

LISTEK

Iz vojaških spominov.

III.

Góslar Miloš.

Brez miru vlekel naju je voz po neizmerni ogerski pustinji vedno dalje in dalje. Redko kje obstalo mi je oko na kakem predmetu. Često dospela sva do kacega vodnjaka, kojega sem že uro daleč zagledal. Voznik ustavil je svoja mršava, brzonoga konjiča, napojil ju, — in dirjala sta zopet v skoku naprej po tleh, po kakoršnih bi se upal naš domači voznik le v koraku voziti.

Potem zopet sem zagledal v pustinji čudne kole se dvigati v nebo, liki bili bi pred kratkim vešala in potem zopet čredo govede, ki je za vročega poletnega dne v krogu stala ter svoje rogate glave k zemlji pripogibala, tako jih braneč žgočih solnčnih žarkov. Naenkrat prikazali so se nenadno urno svitli oblaki na višnjem nebu, ki so pa ravno tako hitro zginili, kot so prišli, in enkrat zdelo se mi je celó, da vidim daleč na obzorju skozi vroče ozračje nekaj, kar bilo je mogočni reki podobno. Vendar Tise ni bilo moč iz te krajine videti! Moj „skekeres“ (voznik) mi je rekel, da je to „delibála“ ali „fata morgana“.

Neznosna vročina stvarila je neko čudno čustvo, kot bi sanjal, iz njega pa me je probudilo glasno pasje lajanje. Nekaj velikih, suhih čveteronožcev obstopilo je voz in če bi ne imeli nekacih kolcev krog vratu navezanih, ki so jih zavirali v njih poželenju, bi ne bilo prijetno znanstvo z njimi.

Do „csarde“ smo dospeli, t. j. do krčme v pustinji, voz se ustavi in voznik hvali izvrstno vino, ki ga tu toče.

„Csarda“ bila je podolgasta lesena bajta, v katero so samo jedne duri vodile, oken ali kake druge odprtine ni imela. Krog bajte bilo je mnogo trnja in dračja nakopičenega, češ, da volkovi potem ne morejo blizu.

Hejda, to je bila vesela družba v „csardi“! Pod ubogo, začrnelo streho naselila se je danes radost. Lepe, črnooke deklice v rudečih krilih gledale so mladeniča, ki je jedno njenih tovaršic v plesu obkroževal. Plesalec v črnosvilnatem telovniku s srebrnimi gumbami in belo „gaty“ vdarjal je z ostrogi in dajal takt.

Góslar-cigan razvnel je živce vročerkvne mladeži. Držal je z umetno roko čarobno palčico, s katero je srca teh ljudi vladal.

Oko privadilo se je polmraka, a glasi gosel znani so mi bili. Poslušam in gledam góslarja. Bog

me, Miloš je! — Stari znanec, a ne več v opravi c. in kr. huzarja, temveč le v ciganski. Sin je ciganskega vojvode, koji ima v svoji mavhi srebrno, dragoceno starinsko kupo, v koji ima skrit marsikateri zlat in tolar in kojega raztrgano suknjo zapenjali so veliki srebrni gumbi.

Sinko rodil se mu je pod gostim grmom in ko je bil Miloš pol leta star, valjal se je že in solnčil po gladkih od solnce razgretih kamenih suhe vodne struge; pet let star znal je najvspešneje beračiti; z osmimi leti najspretnije kuretino krasti; desetleten pušil je kot kak turški paša . . . dvajset let star moral je postati vojak in ta čas sem ga jaz spoznal.

Nekoč nadzoroval sem hleve. Krasna mesečina je bila. Kot posrebrene zdele so se mi stavbe naše garnizije, ko sem počasi koračil po stezi čez vrh komandanta proti hlevu častniških konj. Ob durih slonela je tamna vojaška podoba ter zrla nepremično v daljavo. Bil je to Miloš, čegar nemirno srce koprnelo je po prostoti, po rodu, po pustinji, po igri, ker tu v polku ni mu bilo prijatelja. — Tešil sem ubogo cigansko dušo in videl sem tačas prvič solzo zaliti črno oko prostega sinu narave. Ostala sva prijatelja, i pozneje često sem poiskal Miloša ter mu skušal olajšati ta „presneti vojaški stan“ . . .

(Konec slédi.)

da bi bili v tolikem nasprotovanju sveti cerkvi vsaj vsi sinovi njegovi enega duha in enega srca. Zato tedaj zjedimo se v udanosti do rimske stolice in slehern, ki si prisvaja ime katoličana, daruj dar pokorščine in zvestobe papeški in škofovski avtoriteti, kateri je posvečeno letošnje praznovanje. To bo vredno praznovanje očetovega godu, to bo pravo sveto leto, leto — katoliškega dejanja.

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. marca.

Mestne volitve na Dunaju. Letos so volitve za prvi volilni razred in torej ni upati, da bi krščanski socialisti spravili dosti svojecev v mestni zbor. Hišni gospodarji so največ liberalni. V prvem razredu ima židovstvo prvo besedo. Protisemitje pa vendar v kljub neugodnim razmeram ne drže križem rok. Z vso silo delajo, da pokažejo, da tudi v tem razredu niso židje neomejeni gospodarji. V kakem volilnem okraju utegnejo le zmagati krščanski socialisti. V mestnem zboru bi tak uspeh razmer dosti ne premenil, ali imel bi velik vpliv na prebivalstvo. Nasprotniki židov bi potem dobili še le prav pogum in agitovali bi s tem večjo silo za svoje ideje po Dunaju. Uspeh tek agitacij bi se pa pokazal, ko bi bila volitev v drugih razredih. Karakteristično za razmere na Dunaju je pa, da se nemški liberalci že tudi v prvem razredu malo bojé protisemitov, in pretresa jih že strah, da kdaj zgubé še večino v dunajskem mestnem zboru in kak protisemit še postane dunajski župan.

Mladočehi in nemški liberalci. Jedenkrat je že kazalo v tem zasedanju, da se Mladočehi in nemški liberalci popolnoma pobratijo. Pri posvetovanju o finančnem zakonu se je pa stvar popolnoma spridila. Pokazalo se je, da je nemškim liberalcem sicer ljuba pomoč Mladočehov, ali zaradi tega se pa še vendar ne mislijo ozirati na mladočeške želje. Da nemški liberalci ne bodo za češko državno pravo, to je bilo razumljivo samo po sebi. Čuditi se je le kratkovidnosti mladočeških politikov, da so kaj takega pričakovali. Pa tudi proti občni volilni pravici se je izrekel Plener. Po njegovih mislih avstrijsko prebivalstvo za občno volilno pravico še ni zrelo. Posebno se on boji tega, da bi kmetje dobili potem večji vpliv na parlament. Kmetje pa niso liberalni. Tudi bi se po uvedanju občne volilne pravice narodni boji še poojstrili, česar se Plener boji. Sevéda Slovani bi utegnili dobiti večino v državnem zboru, ker jih je večina v državi. Plener in tovariši pa rajši pusté ves liberalizem, nego bi dopustili, da bi se Nemcem in pa židom kako prikrajšale predprave. Mladočehi sedaj vedó, kaj imajo od liberalnih Nemcev pričakovati, in le želeti je, da bi jih to zmodrilo, česar pa, žal, še ni upati.

Priprave za volitve na Francoskem. Zbornica še ni razpuščena, ali vlada se že pripravlja za volitve. Ministri so z okrožnicami opomnili svoje podrejene uradnike na dolžnosti, ki jih imajo kot republikanci. Namignilo se jim je, da naj se ravna po poveljih prefektov, kateri dobivajo navodila naravnost od osrednje vlade. Iz vsega se vidi, da bo vlada porabila uradnike za agitacije pri volitvah. Sedanji republikanci vedó, da brez vladnega pritiska gotovo ne zmagajo pri volitvah, kajti vsled panamskih sleparij izgubili so preveč zaupanja.

Kornelij Herz. Angleška policija je dobila več Herzovih papirjev. Sedaj sestavljajo natančen seznam teh papirjev. Iz teh papirjev je bajé toliko razvideti Herzova krivda, da ni dvoma, da ga Angleži izročé, ako le toliko okreva, da ga bo de moč prepeljati na Francosko.

Novi predsednik senatu. Francoski senat je izvolil s 172 od 238 glasov Challemla Lacoura predsednikom. Novi predsednik je bil rojen leta 1827 v Avranchesu in je po svojem poklicu časnika. Zaradi njegovih svobodnostnih nazorov so ga bili pod Napoleonom III. zaprli in iztirali iz domovine. Mej vojno z Nemci ga je Gambetta imenoval prefektom v Lyonu. Povsod je on podpiral Gambetto. Leto 1876 je bil voljen v senat. Pozneje je nekaj časa bil diplomatski zastopnik Francoske v Bernu in Londonu. 1883 leta je v Ferryjevem ministerstvu postal minister vnanjih stvari in je radi Tonkinga Francijo zamotal v kratko vojno s Kitajem. Znan je kot dober poznavatelj nemške filozofije, zlasti Schopenhauerja in je bil zadnji četrtak namesto Renana voljen v francosko akademijo znanosti.

Katoliški redi na Portugalskem. Na Portugalskem se je začelo močno gibanje, da bi se zopet vpeljali katoliški redi, ki so se odpravili 1884. leta. V zbornici je celo liberalni poslanec Dantas Barocha se potegnil za katoliške rede in posebno priporočal, da se dovolijo v portugalskih kolonijah v Afriki. Drugače se razmere v teh kolonijah nikdar izboljšale ne bodo. Barochove besede napravile so silen vtis, ker je on znan kot dober poznavatelj afriških razmer. Barochi je pritrjeval celo kolonialni in pomorski minister. Katoliki v Oportu in Vragi bodo porabili to priložnost, da pošljejo peticijo z mnogobrojnimi podpisi zbornici, da dovoli verske rede ne le v afriških naselbinah, temveč tudi na Portugalskem. Nadejajo se, da ta peticija ne bode ostala brez uspeha. Če tudi se morda verski redi takoj ne dovolijo, začelo se bode močno katoliško gibanje, ki se bode razširilo po vsej državi in od katerega je v verskem oziru pričakovati najboljših posledic.

Dahomej. Poleg panamskega škandala dela največ skrbi Francozom Dahomej. Dahomejski kralj nikakor še ni popolnoma poražen. Še vedno ima zbrane svoje vojake. Tudi se poroča zadnji čas o dveh bojih. Sploh se ne vé, kdaj bode mogoče napraviti red v tej divji afriški deželi, ki je že zdaj za Francoze postala nekaj drugi Tonking. Francoski poveljnik sicer poroča, da so mnogi domačini naklonjeni Francozom, ali kdo vé, koliko je tej naklonjenosti zaupati, ker izvira jedino iz strahu pred francoskim orožjem. Vojaki mnogo trpé v tej nezdravi deželi. Francoski poveljnik se nadeja, da kralj Behanzin ne bode mogel dolgo vkupe držati svoje vojske. Kdo vé, če se ne moti. Preteklo je že nekaj mesecev, ko je polkovnik Dodds poročal, da se nadeja, da kmalu uniči dahomejsko vojno silo. On je ta čas postal general, ali dahomejska vojska pa še ni uničena. Francosko občinstvo se za Dahomej toliko ne zanima, kakor za Tonking, ker velike sleparije sedaj na-se obračajo vso pozornost.

Cerkveni letopis.

Fran Anijan Feretić, krški škof.

Kakor smo že poročali, je krška škofija dne 19. t. m. ob 5. zjutraj izgubila svojega vrhovnega pastirja. Blagi pokojnik se je rodil dne 3. decembra 1816 v Vrbniku, krasni vasi ob obali krškega otoka. Za duhovnika je bil posvečen dne 29. dec. 1839. Poslali so nadarjenega novomašnika v Avguštinaj na Dunaj, koder je postal doktor bogoslovja. V svojem službovanju v mestu Krku je dosegel pri vseh največje spoštovanje; vse se je klanjalo njegovi učnosti, občudovalo njegovo pobožnost in priznavalo neumorno delavnost. V poreškem zboru je bil več let zastopnikom za krški okraj. Boril se je z moško vstrajnostjo za katoliška načela in narodna prava. Cela škofija se je razveselila, ko so izvedeli, da je cesar dr. Feretića imenoval za škofa. Dne 23. maja 1880 je bil v Gorici posvečen.

Škofija je majhna; zato je do dobra poznal vse razmere; z ljudmi je občeval, ko oče z otroci. Priprosti ljubeznivosti njegovi so se vsi čudili. Če je že za življenja ime si oslavlil, je s svojo oporoko postavil si najveličastnejši spominek. Skoraj celo svoje premoženje je daroval blagim namenom za svojo ljubljeno škofijo. In v kljub slabim dohodkom je s svojo skromnostjo in zmernostjo prihranil si precejšno svoto. Zapustil je 10.000 glđ. za podporo dijakom njegovega sorodovinstva; 50.000 pa je zapisal, da se utemelji malo semenišče s hrvatskim naučnim jezikom. Kedor pozna razmere v Istri in ve, kako se Madjari zadirajo v jedino hrvatsko gimnazijo na Reki, ta bo vedel vsaj po nekoliko ceniti pogoj hrvatskega naučnega jezika. Narekavala mu je to — ljubezen do siromašnega naroda. To ustanovo upravljata dva kanonika krškega kapiteljna. Če bi se pa imele okoliščnosti tako izpremeniti, da bi hotela svetska oblast se kaj vmešavati, odredil je, da pripada potem uprava te ustanove sv. stolici.

Dne 22. t. m. so v veličastnem sprevedu pokopali dragega pokojnika. Ob 9. se je spreved pričel iz škofovske palače, krenil jo skozi tako imenovano „mala vrata“ na morje, zatem na glavni trg in po glavni mestni ulici do mestnih vrat (porta Pitana): potem je na „Kamplin“ in — v stolno cerkev. Ljudstva je bilo od sile; tudi duhovnikov je večina prihitela posloviti se od svojega ljubljene škofa. Pokopaval je proš dr. Ivan Bolmarčić. Krsto so nosili duhovniki in bogoslovci. Odlični meščanje so svetili. Okrajni glavar Germano Zuech je zastopal

namestništvo. Povsod, koder je šel spreved, so vi-sele s streh in oken črne zastave. Ko so odpeli črno mašo in blagoslovili truplo, so ga prenesli k morju, koder ga je pripravljena ladija odvela na bližnji otočič Košljun. V tamošnji frančiškanski cerkvi je bil po svoji želji pokopan. Hvaležnega srca mu želi njegovo dobro ljudstvo in mi ž njimi: Počivaj v miru!

Katoličanje na Cetinju.

Dosedaj ni bilo dovoljeno črnogorskim katoličanom, da bi si smeli postaviti na Cetinju svojo cerkvico. A sedaj se obetajo bolji časi. Iz „Kat. Dalmacije“ posnemamo, da so na Cetinju svečanost sv. očeta obhajali sijajno; na večer je bilo razsvetljeno vse Cetinje. Knez je tudi pred kratkim obljubil, da dopusti katoličanom, da si segradijo malo cerkvico.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 29. marca.

(Avdijenca pri sv. očetu.) Predsednik osrednjega odbora za jubilejske slavnosti v Rimu, monsignor Jakob Radini Tedeschi, je odpisal odboru katoliške družbe, da bodo sveti oče dne 15. aprila sprejeli slovenske romarje z Avstrije vred. Dobili bodo vsi romarji za to posebne listke. — Za vstop v vatikanske muzeje je dovoljen čas od 10 dopoldne do dveh popoldne; v oddelkih bodo morali vstopati; vsak oddelek vodi svoj voditelj, ki nosi posebno znamenje. Vhod bo skozi „Portone di bronzo“ in „Museo Clementino“.

(Skrajna nedostojnost.) Dne 26. marca so v Stainzu na Štajerskem osnovali krajno skupino nemškega društva „Südmark“. Pri tej priliki je neki dr. „Potpetschnig“ pozivljaj kmetsko prebivalstvo, da naj se spominja pregovora, da je srajca nam bližje, kakor suknja in naj ne trosi denarja za spreobrnjenje paganov v Afriki in za „tako imenovanega vjetnika v Vatikanu“, temveč naj rajši kaj daruje za nemški — Südmark. Dr. Potpetschnig se sedaj popolnoma vjema z našimi liberalci, ki se tudi izpodtikajo nad darovi za mure v Afriki in za papeža. Liberalci so pač povsod jednaki.

(Potovanje v Rim.) Kakor se iz Rima poroča je ustanovil sv. Oče Lev XIII. vsprejem čeških romarjev v dan 26. aprila; torej se romarji z Češke in Moravske pripeljejo v Dunaj v dan 18. aprila, zvečer ob 9. uri se pa pripeljejo na ljubljanski kolodvor, kjer bodo večerjali. Vseh skupaj se je doslej priglasilo blizu 300 romarjev.

(Imenovanje.) Pravni praktikant pri deželnem sodišču v Ljubljani, gosp. Ferd. Eger, imenovan je avskultantom za Kranjsko.

(Odlikovanje.) Cesar je podelil predstojnici podružnice usmiljenih sestrá sv. Vincencija Pavlauskoga v Lankovcih, Ernestini Mihalovski, zlat zaslužni križec s krono.

(Vojaška vest.) Namestni asistentni zdravnik v ljubljanski garnizijski bolnišnici postal je g. dr. K. Blumenthal, doslej v štirskem polku kralj belgijski št. 27. — Kadet, poročniški namestnik, Vilj. Meeraus, je premeščen od pehotnega polka štev. 14 k krajskemu polku baron Kuhn.

(Nabrežina ne več medpostaja.) V predvčerajšnji seji tržaškega mestnega zastopa je priporočal odbornik Combi, da se Nabrežina opusti kot medpostaja v dosego direktne prometne zveze z Italijo. Zopet udarec zoper Slovence!

(„Slovani in lahoni v Primorju.“) Pod tem zaglavjem objavil je i praški „Čech“ v prevodu fulminanten dopis iz Primorja, kojega je te dni priobčil dunajski „Vaterland“, v kojem se opisuje v živih barvah, kako je tlačena slovanska večina v javnem in političnem življenju. Dopis slóve konči: „Z drzovitostjo, koje nahajamo samo pri orientalcih, se vse zasramuje in mrzi, kar je Slovanom drago in sveto. Zda se zasramuje njih vera in cerkvene institucije, zda se zopet njih pravi, običaji in jezik, ter se stavijo na posmeh čitateljem. Nobena laž, nobeno natolcevanje jim ni preslabo, da dosežejo svoj namen. Slovenski duhovniki, ljudski zastopniki, uradniki, profesorji in čislani občani so neverojetnim načinom napadani, zasramovani in natolcevani. Tako je torej v našem Primorju, in skrajni čas je, da se temu stori konec!“

(Nove slovenske šolske knjige) je ministerstvo za nauk in bogočastje dovolilo rabiti za pouk na nastopnih učnih zavodih, in sicer knjigi: „Osnovni nauki iz fizike in kemije za meščanske šole“ (soisal A. Senekovič); dalje „Prirodopis za meščanske šole“

(spisal Jos. Hubad), pričeniš s šolskim letom 1893/94 v šestem razredu osemrazredne mestne dekliške šole s slovenskim učnim jezikom in osemrazredne vnanje dekliške ljudske šole s slovenskim učnim jezikom v samostanski šoli pri čast. sestrah Ursulinkah. Obe knjigi ste na svetlo izšle leta 1892 v Ljubljani v pl. Kleinmayerjevem in Fed. Bambergovem založništvu.

(Nov ministerski ukaz) odločuje, da ne more nobeden gospodov iz vodstva kn.-škof. Alojzijevega v Ljubljani biti ob enem profesor na tisti gimnaziji, kamor hodijo gojenci tega ustava v šolo. Le na posebno prošnjo se jim sme dovoliti poučevati verouk tudi pri njih gojencih. O tem odloku še spregovorimo.

(Nesreča.) Dne 20. t. m. je pogorela na Drski pri Novem Mestu hiša zidarju Petriču. Zažgali so otroci. — Dne 26. t. m. je priplavalo po Krki truplo pred štirimi tedni ponesrečenega Štepišneka, kar je „Slovenec“ že naznanil. Potegnil ga je iz vode G. Mlejnik. Čudno, da ga voda cele štiri tedne ni vzdignila.

(Rovanje zoper slovensko šolo.) Iz Kanalske doline na Koroškem, dné 27. marca: V bližnjih Zabnicah uvedla se je vsled prizadevanja krajnega šolskega sveta in obč. zastopa slovenska šola, t. j. dosedanja „dvojezična“ (utrakvistična) dvorazredna šola se je razdelila v jednorazredno slovensko in slovensko-nemško. Nam nasprotni listi pa z mnogim veseljem poročajo, da se sedaj ob začetku novega šolskega leta ni noben otrok oglasil za slovensko šolo. Kajpak to priliko tudi vestno porabijo, da izlijejo svoj žolč nad „slovenische Hetzer im Talar“, „Oberslovenen“, „gesalbten Obergescheidten“, in kar je še več takih ljubeznivostij. — „Zasluga“, da se je tako vstreglo nemščurkim listom, gré osobito nadučitelju A. Stresu, ki je — rodom Slovenec! — bil že kar s početka zagrizen nasprotnik slovenski šoli. Dasi mora po lastni izkušnji spoznati, da je pouk slovenske dera na podlagi tuje nemščine nesmiselen in brezvrpešen, dela na vse moči, zbog velikega pritiska visoke liberalne klike na učitelstvo za nemščurško šolo! Tudi sedaj je hodil učitelj z drugimi nasprotniki-nemščurji od hiše do hiše in „zapisoval“ otroke za šolo! S kolikim in kakim uspehom, kaže veselje v nemščurško-liberalnem Izraelu! Tužna nam majka, da je takim vzgojiteljem — narodnim izdajicam izročena slovenska mladež!!

(Gimnazijska mladina.) V Celovcu obnašal se je nedavno neki dijak višje gimnazije v gledališču tako nespodobno in predrzno, da sta ga morala dva gospoda zavriniti. A dijak jima je pomolil svojo vizitnico, ter ju tako pozval na — dvoboj!! Gospodoma pa se je taka zahteva vendar zdela — preneumna, in natnaniła sta dijaka gimnazijskemu vodstvu, ki mu je prisodilo šesturen zapor. Dijak pa se je branil kazen nastopiti ter rekuriral na c. kr. deželni šolski svet! Pač — značilno!?

(Iz Cerkelj) dne 28. marca: G. Vinc. Mayr-ju, vpokojenemu župniku v Zalogu pri Cerkljah, se je bolezen zdatno shujšala. Bojuje se s smrtjo. Priporoča se prijateljem v „memento“.

(Z Goriškega.) 27. marca. Liberalna taktika liberalcem vseh narodov je le jedna. Najnovejši dokaz je praska med „Corriere“ pa „Eco“. Ni nam do razsodbe, kdo ima prav, kdo ne. Pravičnost „Corriere-jeva“ nasproti katoličanom je dovolj znana. Mi hočemo le posneti, kako se vojuje liberalizem proti katoličanstvu med goriškimi Lahi z ozirom na slične pojave mej liberalizmom in katoličanstvom na Slovenskem. Laški liberalci pod vodstvom židovskega glasila, pripravljajočega pot združenju Italijanov in Furlanov na avstrijski zemlji z materjo Italijo, predbacivajo laškimi katoličanom nenačnost. Nič drugače liberalni slovenski listi. „Soča“ ne more zadosti dopovedati svojim čitateljem, kako silno nenarodna je duhovščina; kako se je v sakristiji zavezala, da ne da beliča za narodne namene. Narodni, uzorni so jej le oni svečeniki, ki z roko v roki pehajo z liberalci, kakor so narodni le oni maziljenci laški, ki prisegajo v nezmotljivost goriškega laškega najliberalnejšega liberaluha. Kako nenarodna je kranjska duhovščina, poučil nas je „Narod“ šestokrat. Nekaj šopkov povitih od „Narodove“ bojne čete kranjski duhovščini, najdemo zbranih v „Slovenčevem“ uvodnem članku: „Slovenski liberalci in loža“ pod zaglavjem: Narodnost. „Corriere“ blati katoliško društvo: „Circolo cattolico“, „Narod“ katoliško tiskovno društvo, katoliško politično društvo, komaj rojeno vzajemno

podporno društvo itd. Laški liberalci se križajo pred politiko laške in slovenske duhovščine, slovenski — slovenske. Med Lahi bojni klic: contro i preti! med Slovenci: proti duhovnikom! Lahi skušajo zgnesti delokrog laških duhovnikov le v spovednico in propovednico; slovenski v najnovejšem času svetujejo, naj se omejijo na evangelij. Laškim liberalcem je najboljši dokaz — surovost. Dokaz je „Corriere-a“ st. 35—36. „Nevednost, denar, simonija, strahovanje, nestrannost, sužnost v mišljenju, silovitost, je bilo dosedaj orožje „Eco-a“ in stranke.“ Tako sklepa „Corriere“ svojo duhovito polemiko z „Eco“. Ni li v Slovencih enake prikazni?! Očitati in dokazali so „Soči“ večkrat, da hodi z liberalci. Za danes dodamo le jeden dokaz, ki odvaga vse dosedanje. Liberalci „Corriere“ (tudi „Soča“ ga tako imenuje), ki se vedno ponša s svojim liberalizmom, menda pozna dobro liberalni duh in ne moti se v sodbi o kakovosti „Sočinega“ duha. Št. 35—36 očita „Eco“-u, da se je bil spoprijel s „Sočo“ le takrat, ko se je bila poliberalila („che se ha disputato colla „Soča“ è stato solo quando quella si era fatta liberale“). Res sicer, da jo spira, češ: „vrnila se je v stari sistem“, a mi nočemo biti krivični v sodbi, ampak pravični. Rekli bomo s „Corriere“: „vrnila se je v stari sistem“ — je katoliška le tedaj, ako odobri in podpiše resolucije katoliškega shoda in prekliče vse psovke, ki jih je takrat sesula nanj.

Liga + 25.

(Umor.) Dne 22. t. m. so imele biti nove volitve v Moskvi. Vse je kazalo, da zopet izbero za župana mestu dosedanjega predstojnika, velezaslužnega N. A. Aleksjejeva. Isti dan ga je pa sovražnik njegov napal in ubil; dne 23. t. m. je umrl. Ruski listi slavé pokojnika in zatrjujejo, da cela Rusija žaluje za njim.

(Zjedineni opoziciji hrvatski) sta rodile povsod mej dobromislečimi Hrvati veliko navdušenje. Da bi se postavil tudi vidni znak združenju, je že več nasvetov. Sklenili so že, da naberejo s prostovoljnimi darovi denar, s katerim zgradé „dom dr. A. Starčevica — dom hrvatskega naroda“. Drugi nasvetujejo, naj se ustanovi hrvatsko kulturno društvo pod imenom „Strossmayer-Starčevičevo društvo“, ki naj bi gojilo hrvatsko zavest, hrvatsko idejo in hrvatski jezik. Vzlasti naj bi delovalo, da se mej tuje razširi znanje hrvatskega jezika. Mi želimo le, naj bi navdušenje, ki se zdaj tako živo pojavlja, rodila za seboj na vseh straneh — plodonosno delovanje.

(Kreditne društvo.) Letni shod so imeli udje kreditnega društva kranjske hranilnice v torek dne 28. marca ob štirih v hranilnični dvorani. Društvo ima sedaj 185 članov (l. 1891 188) in skupnega kredita za 557.760 gld. (l. 1891 — 558.540 gld.). Rezervnega zaklada ima društvo 38.474 gld. 99 kr. Hranilnica je koncem leta 1892 znižala za društvene menice obresti za 4 mesece na 5 odstotkov in za 4—6 mesecev na 5¹/₂ odstotka. Posojilo dobivajo tedaj društveniki jako po ceni. Pretečenega leta je bilo 926 posojil na menice v denarjih — 1.244.415 gld.; vračil pa 939. v denarjih — 1.295.700 gld. Letos izstopivši udje odborovi, gospodje M. Treun, F. Bilina, V. Hansel in A. Ledenic so zopet izvoljeni.

(Rimske najdbe.) Na ptujskem polju so odkrili pri izkopavanju dvoje prekrasnih velikih rimskih tál od mozaika. Ptujski stanovniki vro na polje ter občejujejo te dragocene starinske izkopine.

(Adolf Fischhof †) Vest, da je umrl stari nemški rodoljub in poštenjak, vzbudilo je izvestno i v Slovencih veliko pozornost, kajti rajnik se je mnogo trudil v obranu avtonomnih načel in za spravo med Nemci in Slovenci. Pokopali so ga v ponedeljek na Dunaju, kamor so ga pripeljali iz Celovca. Bilo je doba, ko se je Fischhofovo ime s spoštovanjem in simpatijami med nami pozdravljalo, in spisi njegovi in članki marljivo čitali v prevodih po slovenskih listih. Zlasti je zaslužil Fischhof med Slovenci s známim spisom: „Avstrija in poročstvo v nje obstoj“, v kojem je priporočal federativno upravo Avstrijske, Fischhof je bil značajan rodoljub, dasi rodom žid, in je spadal vselej med one redke nemške politike, ki so spoštovali pravice i družih narodnostij.

(Iz Prage): Premil. g. Edv. Brynych je bil ob svojem prihodu v Kraljevi Gradec prav pristréno pozdravljen. Sprejema se je udeležila duhovščina s msgr. Prašingerjem na čelu, zastopniki srednjih šol, uradniki in višji vojniki. Vsi so razodevali svojemu

škofu iskreno veselje in udanost. — Dne 19. t. m. je umrl v Netěchovicah, svojem rojstnem kraju, umirovljeni vojaški kapelnik Karol Komzák, rojen leta 1823. Kot devetletni dečko je že orgljal. Pozneje je bil pet let podučitelj s plačo 70 gld. Kot organist v Pragi je napravil orkester, ki je sodeloval prve čase pri začasnem „Narodnem gledališču“, in kojega član je bil sedaj svetoznani dr. Anton Dvořák. Leta 1865 je postal Komzák kapelnik pri 11. polku. Zložil je kakih 200 komadov za ples, potpourri narodnih pesmij, „Camelien-Quadrille“, za katero je dobil prvo ceno. Za svoj pogreb je zložil še pogrebno koračnico. Naj v miru počiva! — V Ohrudimu bodo zgradili Janezu Ressleru, ki je iznašel parniški vijak, spomenik povodom njegove stoletnice rojstva. Ima že spomenik na Dunaju iz leta 1860, a hudobna roka je isto noč pred odkritjem izbrisala besede: „Nations Bohemo“. Ob slovesnosti bode govoril g. Alojzij Gallat, ki ima o Ressleru najnatančnejša data. — Mesto Praga je podelilo za narodopisno razstavo, ki bode leta 1894, 1000 gld. za pripravna dela. Dalje se je obljubilo pogajanje pri deželnem zboru, da se na razstavišču puste plinovi pavilioni in da deželni odbor podjetje podpira. — Soha sv. Vavla na Svetovavlavskem trgu se bode za gotovo postavila. Prof. Kyselka je predlagal, da naj bode kip umetno in krasno delo, primerno velikemu Svetovavlavskemu trgu. Mladočeh dr. Podlipný pa je nasetoval, da se postavi na istem trgu tudi kip Jana Husa in Palackega. Mladočeh in Hus — značajno! — Češka umetnost na svetovni chikagski razstavi bode zastopana s slikama „Matčino potěšeni“ (materinsko veselje) od Frant. Dvořaka iz Chikaga in pokrajino blizu Monakovega od Vinc. Novotny-ja iz Cincinnati. Strokovnjaki so se izrazili, da ste sliki umetno delo.

(Lasalle — spasilelj delavcev.) Ruski učenjak in rodoljub E. de Cyon, ki živi v Parizu, piše v svojem spisu „Nihilism et Anarchie“, da je poznal kot dijak osobno zelo nadarjenega Lasalla, da se je pa tudi prepričal o njegovi čistiželjnosti in sebičnosti. Pri-poveduje o njem naslednjo anekdoto: Dne 14. aprila 1864 je bil pričujoč banketu na čast Lasalla. Lasalle se je hlinil, kar se je dalo, božal je umazane otroke, segal v potne roke njih materam, ter se delal popularnega, kolikor mogoče. „Imenitno posnemate Haruna al Rašida“, ga je pisatelj ogovoril. — „Da,“ odgovoril je oni, in na uho mu šepetajoč: „vse bi bilo lepo, da bi bilo pivo boljše,“ in „wenn diese verfluchten Kerle nicht so stinken möchten“. Navdušenje je Rusu minulo. — Spoznali naj bi enkrat delavci, da niso socijalistom nič drugega, kot „slepo orodje“, da jih socijalisti sleparijo. Obľubujejo jim v slučaju stavke veliko podporo, na katero bi pa delavci lahko čakali do sodnega dne.

Liga + 38.

(Iz besanske Dubice.) Letošnja huda zima jela je o Svečnici nehati tudi pri nas, sv. Blaža dan je vodna sila premogla na reki Uni z velikim ropotom; mlini, ki so počivali celo zimo, sedaj zopet meljejo. Nasledki hude zime se sedaj kažejo od vseh strani; zlasti hudo se je godilo drevesom sliv, ki so se razpokala vsled mraza in se bodo posušila; vzlasti so poškodovane one slive, ki so jeseni drugič listale in cvetale. Posestniki nekateri imajo do 100 in več gold. škode. — Papeževa 50letnica škofovanja smo pri nas obhajali bolj na tihem; v cerkvi se je bral pastirski list našega banjaluškega škofa; po Hrvatskem so slovesneje praznovali ta spominski dan, slišali smo celo sem v Bosno pokanje topičev. — Mesec duj smo imeli lepo, gorko vreme; dne 18. t. m. pa smo dobili sneg in z njim mraz in hude vetrove. — Zdaj vsa Bosna počiva. Turki imajo svoj „Ramazan-post“; ta čas po dnevu niti vode ne pijejo, pač pa spe in lenobo pasejo, po noči pa jedo in razgrajajo. Sami se hvalijo, da v tem svojem „postu“ največ denarja zapravijo. Pravoslavni imajo ojster post, mnogi celo rib in oljkinega olja ne vživajo, dokler se ne „pričestijo“ ali obhajajo. Tudi katoličani so še pred malo leti imeli ojster post, sedaj jim je polajšano, kakor po drugih deželah. Razkolniki se zato iz njih norčujejo, češ nimajo nobenega posta. Sploh pravoslavni post strogo drže, k službi božji pa največ gredo le dvakrat v letu. Nerednost v verskih rečeh je zato med razkolniki silno velika.

(Delo dona Belloni-ja.) Duhovnik don Belloni, poln iskrene ljubezni do bližnjega, kakor don Bosco, je spoznal, da je dobra vzgoja mladine najboljša sredstvo zoper zlo. Ali kako naj bi uresničil svojo misel, ker je bil reven profesor blizu Jeruzalema?

Dvajset frankov, koje si je bil prihranil, je bilo začetek njegovega dela leta 1863. Ž njimi je oblekel prvega otroka. Čez 30 let so se razmere močno spremenile, delo je raslo po božjem blagoslovu, tako da obsega: 1. katoliško sirotišnico v Betlehemu s 100 gojenci v zavodu in 200 vnanimi; k njej spada tudi lepa in prostorna cerkev; 2. večerno šolo, katero obiskuje 30 mladeničev; 3. gospodarsko šolo v vinskem kraju Krémisanu blizu Betlehema; 4. gospodarsko sirotišnico v Beit Džemalu s 65 gojenci, in 900 hektari zemlje darovane markizom de Bute; 5. razsežno zemljo s poslopjem pri Jeruzalemu; in 6. enako zemljo s poslopjem pri Nazaretu. Tu je že tudi vse pripravljeno za zavod za revne otroke.

Liga + 38.

Društva.

— Slovenska posojilnica v Smihelu pri Pliberku na Koroškem je izdala svoje poročilo za četrto upravno leto 1892, kateremu povzamemo: Posojilnica je imela denarnega prometa 90.200 gld. 60 kr. Posojil se je vrnilo 9732 gld. 50 kr., dalo 26.585 gld. Hranilnih vlog se je složilo 29.501 gld. 30 kr., vzdignilo 16.042 goldinarjev 3 kr. Upravnih troškov je bilo 173 gld. 71 kr., čistega dobička 688 gld. 4 kr. Konec leta je bilo stanje posojil 61.344 gld., hranilnih vlog 57.025 gld. 38 kr., deležev 2368 gld., rezervnega fonda 1122 gld. 30 kr.

— Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem napravi na Velikonočni ponedeljek dne 3. aprila t. l. javen shod v gostilni gospoda J. Ehrlicha (na pošti) v Žabnicah v Kanalski dolini. Na vsopredni so govori o namestu društva, o šolah, o kmetijstvu itd.

Telegrami.

Dunaj, 28. marca. Letna razstava v umetniškem domu otvorila se je dopoldne v navzočnosti cesarja, nadvojvode Karola Ludovika, velikega vojvode Toskanskega in vojvode Cumberlandskega. Cesar je pri ogledovanju govoril z več osebami, mej drugim z ministroma baronom Gautschem in grofom Falkenhaynom in predsednikom zbornice poslancev, Chlumeckim.

Dunaj, 29. marca. „Wiener Zeitung“ objavlja imenovanje okrajnega sodnika v Trebnjem, Ludovika Golje, dež. sodnije svetnikom pri okrožnem sodišču v Novem mestu.

Praga, 28. marca. Vsled smrti poslanca grofa Zdenka Kolovrata in odpovedbe poslancev Marijana Bombalda in opata Žige Starega potrebne deželnozborske dopolnilne volitve je namestnik razpisal na 19. dan aprila.

Budimpešta, 28. marca. Rodbini umrlega generala konjice, barona Edelsheim-Gyulaya, prihajajo iz vseh krajev države sožalni telegrami. Nadvojvoda Evgen poslal je prvi venec. Minister Fjervary bode poveljstvoval mrtvaškemu sprevodu. Nadvojvoda Evgen bode zastopal cesarja.

Philadelphia, 28. marca. Predsednik Cleveland najbrž v septembru skliče kongres.

Buenos-Ayres, 28. marca. Včeraj so bile v pokrajini Buenos-Ayres volitve za zbornico. Zmagala je vladna stranka.

Tuji.

27. marca

Pri **Maliču**: Katz, Bosk, Reiss, trgovci; Sainovacz, potovalec, z Dunaja. — **Siegel, Hofman**, Lorenz, operni pevec, iz Celovca. — **Guttman**, trgovec; **Bekey**, potovalec, iz Budimpešte.

pešte. — **Privilegi** iz Poreča. — **Žagar** z Dorjega. — **Kasmanhuber**, tovarnar, s sestro, in **Harner**, ravnateljica, iz Beljaka. — **Neuscheller**, zasebnica, in **König** iz Gradca. — **Schwab**, zasebnik, iz Smarija. — **Spintre** iz Kočevja. — **Grinter** iz Ljubljane. — **Kohn**, potovalec, iz Prage.

Pri **bavarskem dvoru**: **Fasching**, stražmošter, iz Zadra. — **Pregl**, uradnik, iz Preserja.

Pri **avstrijskem caru**: **Belina** iz Ljubljane. — **Rosso** iz Kranja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		barometra v mm	termometra po Celsiju			
7. u. zjut.		742.8	6.4	sl. vzh.	jasno	
28. 2. u. pop.		741.0	8.8	zm. jvzh.		0.00
9. u. zveč.		740.4	—2.0	sl. zapad.		
Srednja temperatura 14°, za 47° pod normalom						

Papirne smodčnike z elastičnimi tuli najskrbnejše izdelane, v največji izbiri, po najnižjih cenah priporoča **papirna trgovina Eduarda Boschou-a** na Dunaju, I., Hohenstaufengasse 2. (45 13-6)

Na Starem trgu štey. 28

je radi preselitve

razprodaja solnčnikov in dežnikov

po zelo znižanih cenah.

170 3-2

Josip Vidmar.

Službo organista in cerkvenika

želi **takoj nastopiti**; prosilec je oženjen ter ima dobra spričevala.

174 3-1

Več se izve pri upravnistvu tega lista.

Hranilno in posojilno društvo v Ptuij,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

BILANCA

Aktiva.

za 9. poslovno leto.

Pasiva.

	gld.	kr.		gld.	kr.
Hiša vl. štey. 346 Ptuj	31057	33	Glavni deleži	2000—	
52	7250	—	Opravični deleži od 3185 zadrugnikov	48651 04	50651 04
Inventar	394	12	Hranilne vloge od 1214 vložnikov	515216 06	
Posojila 3172 zadrugnikom	565591	38	Kapitalizovane obresti od hranilnih vlog do 31. dec. 1892	18810 90	534926 96
Zaostale obresti od posojil	4475	82	Za l. 1893 predplačane obresti od posojil		5780 54
Naloženi denar v hranilnicah	18219	99	Splošni rezervni fond 1. januvarija 1892	gld. 7744 10	
V poštni hranilnici	1154	97	5% obresti do 30. junija 1892	193 60	
Menice in tiskovine	344	77	4% obresti do konca dec. 1892	174 24	
Gotovine v blagajni dne 31. decembra 1892	5936	07	Vstopnina l. 1892	980 —	9091 94
			Spec. rez. fond za sluč. zgube znaša 1. jan. 1892	gld. 26255 90	
			5% obresti do 30. junija 1892	656 40	
			4% obresti do konca dec. 1892	590 76	
			Donesek leta 1892 za posebni rezervni fond	153 60	27856 66
			in ker se je dal ostanek čistega dobička v znesku	36748 60	36748 60
				5251 40	
			vsled sklepa današnjega obnega zbora k posebnemu rezervnemu fondu, znaša oba rezervna fonda vkup	42000 —	
			Čisti dobiček leta 1892	7217 31	
	634424	45		634424	45

V Ptuij, dré 31. decembra 1892.

178 2-1

Dunajska borza.

Dne 29. marca.

Papirna renta 5%, 16% davka	98	gld. 80 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98	65
Zlata renta 4%, davka prosta	117	15
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96	80
Akije avstro-ogerske banke, 600 gld.	992	—
Kreditne akcije, 160 gld.	359	25
London, 10 funtov strl.	121	35
Napoleonodor (20 fr.)	9	65
Cesarski cekini	5	75
Nemških mark 100	59	37 1/2

Dne 28. marca.

Ogerska zlata renta 4%	116	gld. 05 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95	35
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	148	—
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	167	—
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	198	—
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98	60
Zastavna pisma	100	20
Kreditne srečke, 100 gld.	201	50
St. Genois srečke, 40 gld.	67	—

4% srečke dunajske parobrodne družbe	140	gld. — kr.
Avstr. rubečega križa srečke, 10 gld.	18	80
Rudolfove srečke, 10 gld.	—	—
Salmove srečke, 40 gld.	69	—
Windischgraezove srečke, 20 gld.	74	—
Ljubljanske srečke	22	50
Akije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	159	70
Akije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2940	—	—
Akije južne železnice, 200 gld. sr.	—	—
Papirnih rubeljev 100	127	25

List „Mercur“.

Zanesljiva informacija o stalno obrestnih in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, odločilnih pojavih na dunajski borzi. Světi pismeni in ustni brezplačno. Celotna naročnina s poštno pošiljateljico vred gld. 2.60.

Menjarnična delniška družba

„M E R C U R“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Vestni nasveti za doseg

kolikor mož visokega obrestovanja

pri najpopolnejši varnosti

naloženih glavnice.